

ŞİRKETLERİN TALEBİYLE HAZIRLANAN ÇED RAPORLARI BİRBİRİNİN KOPYASI

KOPYALA-YAPIŞTIR

Özer Akdemir

Aliağa-Foça arasında yer alan petrokimya tesisleri, demir-çelik fabrikaları, haddehaneler, gemi söküm tesisleri, doğal gaz çevrim santralleri gibi ağır sanayi işletmelerinin bölgeye ve 50 kilometre uzaklıkta bulunan İzmir'e olan kirlilik etkileri, birçok bilimsel çalışma ile kanıtlanmış durumda. Ancak bölgedekapasite artırım talebinde bulunan şirketlerle ilgili hazırlanan raporlar neredeyse birbirinin kopyası durumunda.

En son Prof. Dr. Abdurrahman Bayram tarafından, 2 Temmuz 2009'da açıklanan "Aliağa Çevre Durum Tespiti ve Taşıma Kapasitesinin Belirlenmesi Raporu"nda, havada var olan kirliliğin artık toprağa indiğine dikkat çekiliyordu. Bölgedeki fabrikaların yarattığı kirliliğin insan ve çevre sağlığına etkileri tartışılırken, bölgedeki fabrikalar ise birer birer kapasite artırımına gidiyor. Toprak, hava, su kirliliğe doyor ama patronlar kârâ doymuyor.

FASA FİSO

Son olarak Kocaer Haddecilik'in kapasite artırım için gerçekleştirildiği ÇED halkın katılımı toplantısı, Horozgediği köyünde yapıldı. Bölgede en çok kanser olaylarının görüldüğü köy olan ve fabrikaların yanı sıra bulunan Horozgediği köylüleri (işletmenin büyümesini, dolayısıyla kendilerine daha çok iş çıkmasını savunan taşıma kooperatifi temsilcileri dışında) toplantıya katılmadı. Toplantının yapıldığı kahvenin önünde oturmayı tercih eden köylüler, içeride konuşulanları

Yol açtıkları kirlilik yetmezmiş gibi kapasite artırım talebinde bulunan şirketlerle ilgili hazırlanan raporlar aynı çıkıyor. Raporları hazırlayan şirket aynı olunca metinlerin de aynı olması normalmiş.

"fasa fiso" olarak nitelirken, yaşadıkları yerin gözden çıkarıldığını söylediler.

DÜKKANI BİLE AÇILAMAZ

Yıllar önce bölgede Alman bilimcilerle önemli araştırmalar yapan Ege Üniversitesi Çevre Merkezi Müdürü Prof. Dr. Ümit Erdem, "Burada artık bırakın demir-çelik fabrikalarını, demir-çelik dükkanı bile açılmaz" tespitinde bulunmuştu. Var olan kirlilik sadece bölgeyi değil, İzmir'i bile tehdit eder bir durumdayken, işletmelerin kapasite artırımına gitmeleri, kirliliğin artması anlamına geliyor.

Bölgede yaşayan çevreciler, özellikle Foça Çevre Platformu (FOÇEP) ve EGEÇEP temsilcileri, ÇED toplantısına katılarak bu durumu bir

kez daha ortaya serdiler. FOÇEP Temsilcisi Atalay Yılmaz, Kocaer şirketinin verilerinden ve internet sitesinde yola çıkarak şirketin kapasitesini zaten yıllardır artırdığını, bu ÇED toplantısının ise bu durumu meşrulaştırmak için yapıldığını söyledi.

BÖLGE ACİLEN TAHLİYE EDİLMELİ

Toplantıda söz alan Foça, Kozbeyli ve diğer yakın köylerden gelenler, kirliliğe doy-

muş olan bölgede artık yeni tesis istemediklerini söylerlerken, Kocaer işletmesinin kapasite artırımına izin verilmemesini isteyen 120 imzalı bir dilekçeyi de ÇED heyetine sundular.

Kozbeyli köyünden Özgül Yapar, kirliliğin dayanılmaz boyuta ulaşmasına rağmen, işletmelerin birer birer kapasite artırdığına, en son Kocaer Haddecilik'in bu yola başvurduğuna dikkat çekerek, "Haddehanelerin de artık bir haddi olmalı" dedi. EGEÇEP Yürütme Kurulu Üyesi Erhan İzöz ise bölgedeki hava-toprak kirliliğinin yanı sıra deprem riskine ve fay hatlarına vurgu yaparak, bölgenin acilen boşaltılması gerektiğini söyledi. (İzmir/EVRENSEL)

RAPORLAR AYNI FİRMADAN!

İzmir Valiliği, ÇED raporu almadan kapasite artışına giden 4 demir-çelik firmasına mühür vurmuş, Kocaer'e de 300 bin TL ceza kesmişti. Yılmaz'ın ÇED raporu ile ilgili bir diğer önemli tespiti ise raporun 2008 yılı sonlarında KAR-DEMİR Demir-Çelik Fabrikası için yapılan "Haddehane kapasite artışı ÇED raporu" ile kelimesi kelimesine aynı oluşu, sadece rakamların değiştirilmesi oldu. Yılmaz, bu durumun bile ÇED raporunun bilimsellikten uzak, kopyala/yapıştır mantığı ile hazırlandığını kanıtladığını söyledi.

EGEÇEP Yürütme Kurulu Üyesi Ertuğrul Barka, bölgenin bütünü değerlendirildiğinde, çoğu sanayi işletmelerinin plansız olduğuna dikkat çekti. Bölgede 8 milyon ton birikmiş elektrikli ark ocağı tozu olduğunu belirten Barka, ülke genelinde de özellikle tehlikeli atıkların ne yapıldığı konusunda büyük bir belirsizlik olduğunu söyledi.

İşletme yetkilileri ise bölgedeki demir-çelik fabrikaları ve petrokimya tesisleri göz önüne alındığında, kendi fabrikalarının "çevreci" kaldığını ileri sürdüler. ÇED projesini hazırlayan PRD adlı firma, raporun kopya olduğu ve bilimsellik taşımadığı ile ilgili eleştirilere, bahsedilen her iki raporu da kendilerinin hazırladığı, aynı olmasının normal olduğunu yanıtı verdi.